

VÉCSEI KÁROLY

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

A vándorlás és a nemzetiségi struktúrák

A vándorlás lényegesen befolyásolja a társadalom tagolódását, rétegződését, vallási és etnikai struktúráját. Az alábbiakban ezt az 1992. évi romániai népszámlálás adataira támaszkodva Erdély példáján szemléltetjük.

Erdély népességének nemzetiségi tagolódása 1992-ben

Megye	Összlakosság	Román	Magyar	Roma	Német	Egyéb
Fehér	414227	373472	24843	12301	3179	422
%	100,0	90,2	6,0	3,0	0,8	0,1
Arad	487370	392195	60908	13515	9280	11372
%	100,0	80,5	12,5	2,8	1,9	2,3
Bihar	634093	419137	180682	23030	1715	9529
%	100,0	66,1	28,5	3,6	0,3	1,5
Beszterce-Naszód	327238	295884	21173	9024	959	198
%	100,0	90,4	6,5	2,8	0,3	—
Brassó	642513	551874	63260	15990	10338	1051
%	100,0	85,9	9,8	2,5	1,6	0,2
Krassó-Szörény	375794	325035	8107	7886	11819	22947
%	100,0	86,5	2,2	2,1	3,1	6,1
Kolozs	735077	570676	145405	16488	1386	1122
%	100,0	77,6	19,8	2,2	0,2	0,2
Kovácsna	232592	54517	174968	2566	265	276
%	100,0	23,4	75,2	1,1	0,1	0,2
Hargita	347637	48812	294269	4104	198	254
%	100,0	14,0	84,6	1,2	0,1	0,1
Hunyad	547993	503345	33671	5644	3614	1721
%	100,0	90,9	6,1	1,0	0,7	0,3
Máramaros	538534	436281	54788	6910	3368	37187
%	100,0	81,0	10,2	1,3	0,6	7,0
Maros	607298	316634	251039	34581	4538	506
%	100,0	52,1	41,3	5,7	0,7	0,2
Szatmár	400158	233518	140112	10553	14259	1715
%	100,0	58,4	35,0	2,6	3,6	0,4
Szilágy	266308	192164	63150	9133	148	1713
%	100,0	72,2	23,7	3,4	0,1	0,6
Szeben	452820	397543	19168	18560	16877	672
%	100,0	87,8	4,2	4,1	3,7	0,2
Temes	700292	560139	63395	15177	26890	34691
%	100,0	80,0	9,1	2,2	3,7	5,0
Összesen	7709944	5671173	1598938	205462	108933	125438
%	100,0	73,56	20,74	2,66	1,41	1,63
Románia	22760449	20352980	1620199	409723	119431	258111
%	100,0	89,4	7,1	1,8	0,5	1,2

A fenti táblázat adatiból Erdély jelenlegi etnikai szerkezete tárul elénk. Ez a struktúra azonban nem csupán a természetes szaporulat eredménye. Sőt, nem is elsősorban. Az 1910. évi népszámlálás adatai szerint ugyanis Erdély 5248 ezer lakosa a következőképpen tagolódott nemzetiségi szempontból: román 2829 ezer (53,8%), magyar 1663 ezer (31,6%), német 565 ezer (10,8%), egyéb 201 ezer (3,8%). 1918 után a nemzetiségi összetétel alapvetően megváltozott. 1918–1920 között 150 ezer — egyes kutatók szerint (*Varga E., Árpád*) 200 ezer — erdélyi magyar vándorolt ki Magyarországra. Ezenkívül 142 ezer magyar anyanyelvű zsidót és kb. 40 ezer elmagyarosodott szatmárvidéki és bánáti svábot emeltek ki adminisztratív eszközökkel a magyarok soraiból. Emellett 50–55 ezer görög katolikus és görögkeleti vallású magyart kényszerítő eszközökkel szintén a románok közé soroltak. Nem meglepő tehát, ha a hivatalos román statisztika 399 ezerrel kevesebb magyart talált e történelmi régióban, mint amennyi 1910-ben volt (*Jakabffy Elemér* 1922). Csökkent a magyarok számaránya a két világháború között és a második bécsi döntés utáni kivándorlással is: 50–60 ezer magyar költözött, menekült át Magyarországra. Az 1944–45, majd az 1988–1992. évi kivándorlási hullám hozzávetőlegesen 250 ezerrel csökkentette az erdélyi magyarok számát. Tehát csupán a kivándorlás következtében félmilliónál többel apadt az erdélyi magyar közösség létszáma. Ha ehhez hozzászámítjuk az erőszakolt és a békés asszimiláció révén elszorított veszteséget is (ez egyes becslések szerint nem kevesebbet mint 400–430 ezret tesz ki), akkor nem csodálkozhatunk azon, hogy a romániai, pontosabban az erdélyi magyar népközösség — hiszen a magyarok 98,7%-a e történelmi tartományban él — az 1992-es népszámlálás adatai szerint 43 ezerrel (2,6%-kal) kevesebb mint 1910-ben. Ugyanezen időszak alatt az erdélyi román lakosság száma 2829 ezerről 5671 ezerre (200,5%-os növekedés) szaporodott. Nyilvánvaló azonban, hogy az erdélyi román lakosság sem csupán a természetes szaporulat eredményeként duplázódott meg. Ehhez nagymértékben hozzájárult kb. 1200 ezer Kárpátokon túli román beköltözése Erdélybe. Románia jelenlegi lakossága (22 760 449 fő) az 1992. évi, az ország mai területére átszámított lakosságához viszonyítva (12 768 399 személy) 178,3%-os növekedést mutatott fel. E növekedésnél szem előtt kell tartani, hogy a régi Románia természetes szaporulata lényegesen magasabb mint az erdélyi. Így pl. 1989-ben Erdélyben 4,5 ezrelék, míg Moldovában 10 ezrelék volt a természetes szaporulat.

Az 1977-es népszámlálás adatai szerint az utóbbi félévszázadban Kovászna és Hargita megyékből 107 ezer személy települt ki (a két megye közti vándorlást nem vettük figyelembe). Ez a szám a két megye lakosságának 20,4%-a, míg más közigazgatási-területi egységekből 67 ezer személy települt be a két megyébe, azaz az összlakosság 12,8%-a, tehát a két megye lakosságának egyharmada kicserélődött. A vándorló népesség nemzeti összetételét a romániai statisztika nem tartja nyilván. Így csak becslésekre hagyatkozhatunk. Feltehető, hogy a kivándorlók 90%-a volt magyar s a beköltözöttek 90%-a román. Eszerint az említett csökkenés 91 ezer fő. Máskülönb en alig volna magyarázható, hogy Székelyföldön a románok aránya 202,7%-kal növekedett 1919–1977 között.

A romániai erdélyi magyar lakosság demográfiai struktúrájának bemutatása nem volna teljes, ha nem ellemoznénk e népesség térbeli — területi elhelyezkedését, amely a fenti példa szerint szorosán összefügg a vándorlással.

Az erdélyi magyarság zöme három, viszonylag összefüggő régióban él:

1. a Székelyföldön — két megyében — az 1992. évi népszámlálás szerint 469 237 magyar nemzetiségű személy él. Maros megyében, amely történelmileg szintén a

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

Székelyföldre tartozik 251 039 fő. E három megyében összesen 720 276 magyar él, vagyis a romániai magyarság 44,5%-a;

2. a román-magyar határmenti sávban (Szatmár, Bihar, Arad és Temes megyék) 1992-ben 445 097 személy, 27,5%-a a romániai magyarságnak;
3. Kolozsvártól északnyugatra fekvő területeken (Kolozs, Szilágy, Máramaros megyék) 1992 elején 286 373 magyar lakost számláltak meg.

A felsorolt tájegységek közül csak a Székelyföldön élő magyarok alkotnak tömböt. Itt az asszimiláció veszélye, ha az elvándorlás minimumra csökkenne, jóval kisebb, mint az említett másik két tájon. A felsorolt megyékben él a romániai magyarság 88,2%-a (1 428 716 fő).

A következő megyékben élő magyarok már a szórvány települések népességéhez sorolhatók: Krassó-Szörény (8107), Szeben (19 168), Beszterce-Naszód (21 173), Fehér (24 483), Hunyad (33 671) és Brassó (63 266): összesen 169 869 személy, azaz a romániai magyarok 10,5%-a. A Kárpátokon túli területeken 21 611 magyar él, zömükben Bukarestben (8611) és Bákó megyében (4362).

A továbbiakban a magyar nemzetiségű népesség aránya szerint részletezzük az erdélyi bánáti, körösvidéki és máramarosi települések számát.

Települések száma a magyar lakosság aránya szerint

A magyar népesség aránya, %	Települések száma	%
—10	682	62,2
10—20	101	9,2
20—30	60	5,4
30—40	48	4,3
40—50	34	3,1
50—60	32	2,9
60—70	20	1,8
70—80	20	1,8
80—90	22	2,0
90—	81	7,3
Összesen	1105	100,0

Forrás: The Hungarian Minority in Romania Size and territorial distribution. Conference on the Statistics of Nationalities, Budapest, 2—6 September 1992.

A táblázat adataiból kitűnik, hogy valójában az erdélyi magyar lakosság számos falusi és városi településen él szétszórva. Mindössze 175 (az özszttelepülések 15,8%-a) közigazgatási egységben alkotja a lakosság többségét. (*N. Istrate: Dare de seamă statistică asupra populației Ardealului in 1923 comparativ cu anul 1910, privind mai ales situația minoritatilor c. statistikai munkájában 737-re teszi azoknak a falusi közigazgatási egységeknek a számát — ez a szám a 4083 falusi közigazgatási egység 18,1%-át teszi ki —, amelyeknek a lakossága magyar. A magyar lakosság diszpersziója tehát megnőtt.) A szórvány lét pedig katalizálja az asszimilációs erők működését.*

N. Istrate az erdélyi városi településekről szólva 1923-ban megállapítja, hogy azok, néhány kivételtől eltekintve "idegen eredetű polgároktól lakottak", majd így folytatja: "népünk létének parancsoló szükségyszerűsége, hogy kebeléből kikerülő hivatalnokok és szabad foglalkozást űzők osztálya mellett iparosokat és kereskedőket neveljen, hogy így a román városok szilárdabb alapokra támaszkodjanak. Bizonyos, hogy városaink, népességünk fejlődési folyamata nem is olyan távoli jövőben természetes úton fogja Erdély városainak mai idegen arculatát megváltoztatni".

N. Istrate nem is sejtette, hogy az ún. szocialista rendszer milyen hatalmas erőfeszítéseket tesz majd e cél valóra váltására, önkényes kényszerítő eszközöket alkalmazva. Nem törődve a tényleges városképző erőkkkel, voluntarista módon, adminisztratív eszközökhöz folyamodtak az előbb említett cél elérésére. Ez a szubjektivista, önkényes politika azonban alapelőször kérdőjelezte meg a romániai urbanizáció racionalitását, hatékonyságát, a városok szerepét a modernizációs folyamatokban.

A Függelék 1. és 2. sz. idevonatkozó táblázata nem igényel hosszadalmas kommentárt. Látható, hogy 1910 és 1977 között 121 ezerről 2515 ezerre, azaz 20,8-szorosára növekedett a román városi lakosság száma, míg pl. a magyaroké 1,8-szorosára. Az értelmezésnél szem előtt kell tartani, hogy a két világháború, de mindenekelőtt a "szocialista" korszakban Erdélyben 71 új város létesült. Az új városok lakosságának a száma (akkor ezek falusi települések voltak) 1910-ben 325 ezer főt tett ki. Ebből 117 ezer (36,1%) román, 120 ezer (36,9%) magyar, 55 ezer (17%) német, 32 ezer (10%) egyéb nemzetiségű volt. Ezt figyelembe véve a román városlakók növekedése 10,6-szoros, a magyaroké pedig 1,4-szeres. Az erdélyi városok "nacionalizálása" nyomán a román elem súlya ugyanakkora 70,7%, mint Erdély összlakosságán belüli aránya. Az 1992-re vonatkozó adatok még nem ismeretesek, de feltehetően az 1977-től eltelt 15 esztendő alatt a mai erdélyi román lakosság arányszáma jóval meghaladja az erdélyi összlakosságon belüli súlyát.

A törzslakosság és az újonnan betelepültek arányszámának megváltozása a tömeges vándorlás következtében

Az erdélyi városok létkérdése, hogy az itt nagyobb mértékben meghonosított nyugat-európai értékek ne semmisüljenek meg. Ez mindig is fontos volt, de most, amikor egy új gazdasági rendszer, új osztályszerkezet, új, modern mértékkel mérve, adekvátabb intézményrendszer, kultúra, beleértve a viselkedéskultúrát is, van kialakulóban, különösen lényeges.

1000 helyben született lakosra jutó betelepült lakos

Megye		Megye	
Bukarest	1452	Dolj	429
Constanta	1421	Hargita	429
Temes	1139	Mehedinti	416
Brassó	1081	Bacău	387
Hunyad	998	Gorj	384
Szeben	702	Buzáu	360
Arad	667	Máramaros	353
Kolozs	651	Neamti	350
Krassó-Szörény	647	Vâlcea	346
Braila	590	Suceava	342
Maros	556	Beszterce-Naszód	337
Tulcea	502	Vrancea	321
Bihar	491	Dâmbovita	307
Iasi	485	Olt	294
Galati	478	Vaslui	287
Prahova	479	Ilfov	270
Ialomita	476	Szilágy	266
Fehér	460	Teleorman	259
Kovászna	449	Botosani	256
Szatmár	447		
Arges	430	ROMÁNIA	536

Forrás: Recensământul Populației și al locuitorilor din 5. I. 199 Vol. I. 744–746. oldal.

A fenti adatok azt mutatják, hogy ezer helybéli születésű és lakóhelyű lakosra hány bevándorolt jut Románia egyes megyéiben. A demográfiai invázió hullámai különösen magasra csaptak 12 megyében és Bukarestben, közülük 8 megye erdélyi (Temes 1139, Hunyad 998, Szeben 702, Arad 667, Kolozs 651, Krassó-Szörény 647, Maros 556).

A vándorlás elsősorban a városok népességének összetételét módosította. A helybéli születésű városi népesség Románia városaiban — megyénként regisztrálva — az alábbi adatok szerint kisebbséget alkot. 1977-ben Románia városi településein az erdélyi megyék városaiban a legalacsonyabb a törzslakosok aránya.

VÉCSEI KÁROLY

A helyben született törzslakosság aránya a városokban (%o)

Megye	A városi törzslakosság aránya	Megye	A városi törzslakosság aránya
Constanta	32,58	Vrancea	44,28
Temes	33,50	Vâlcea	44,31
Iasi	38,98	Tulcea	45,52
Neamti	40,88	Mehedinti	43,93
Brassó	35,98	Ialomita	45,37
Hunyad	37,23	Galati	46,45
Krassó-Szörény	38,18	Hargita	46,45
Arges	38,31	Ilfov	47,18
Suceavea	41,68	Botosani	47,52
Dâmbovita	42,41	Olteava	47,98
Kolozs	42,11	Prahova	47,98
Dolj	42,99	Braila	48,53
Szeben	42,87	Szatmár	48,02
Maros	42,99	Kovászna	48,73
Bacau	43,11	Szilágy	48,82
Busau	42,23	Vaslau	48,87
Gorj	43,51	Fehér	49,55
Beszterce-Naszód	43,64	Teleorman	54,21
Arad	43,64	Máramaros	55,66
Bihar	43,93	ROMÁNIA	42,29

A területi mobilitás a falvakban is lezajlott. Országos szinten 1977-ben 1 838 015 (16,24%) új lakos volt a romániai falvakban. Ebből 698 406 (38,00%) fő jut az erdélyi falvakra. Erdély lakossága Románia összlakosságához viszonyítva 34,80%-ot tesz ki, vagyis a falusi mobilitás rátája e régiókban magasabb az átlagnál. Moldova új falusi lakosainak a száma 318 934 (17,35%). Moldova lakosságának az aránya az ország összlakosságához viszonyítva 20,42%. Dobrudzsa falusi lakosságán belül az új lakók száma 120 718 (6,57%), míg Dobrudzsa összlakossága Romániána összlakosságának a 4%-át teszi ki, vagyis e tartományban a legmagasabb arányú mobilitás a falusi lakosságon belül. Munténia falvaiban 24,52%-ot tesz ki az új falusi lakosság, míg a tartomány lakossága 29,87%-a az ország összlakosságának, így e zónában a vándorlás aránya jóval alacsonyabb az átlagnál. Megállapítható tehát, hogy a falvak új lakóinak növekedési dinamikája a legmagasabb Dobrudzsában és Erdélyben. Ezt bizonyára az irányított telepítési politika is serkentette.

A falusi törzslakosság aránya, %

Megye		Megye	
Temes	61,70	Neamti	88,75
Arad	75,71	Galati	88,94
Brassó	75,91	Vaslui	89,22
Hunyad	78,31	Botosani	89,25
Szeben	79,13	Bacău	89,69
Maros	80,59	Gorj	83,52
Konstanta	57,44	Vâlcea	85,83
Tulcea	78,39	Mehedinti	85,75
Bihar	81,55	Olt	86,52
Szatmár	81,82	Dolj	87,22
Kovászna	82,80	Oalomita	78,52
Krassó-Szörény	83,02	Braila	79,18
Fehér	83,13	Buzau	83,52
Hargita	84,21	Ilfov	83,62
Kolozs	84,28	Prahova	85,35
Beszterce-Naszód	84,50	Arges	86,17
Máramaros	88,94	Teleorman	87,34
Suceavace	86,35	Dâmbovita	89,01
Vrancea	87,12		
Iasi	88,31	ROMÁNIA	83,76

Nem véletlen — az előbbi tábla igazolása szerint —, hogy az erdélyi és a dobudzsai megyék falvaiban a legalacsonyabb a törzslakosság hányada. Ez utóbbiaknak az aránya jelentős, Brassó, Hunyad, Krassó-Szörény, Szeben, Hargita, Kovászna és Fehér megyék határosak olténiai, munténiai és moldovai megyékkel. Ez a tény bizonyára szerepet játszott ebben az interregionális falusi vándorlási folyamatban.

A leírt arányszámok óhatatlanul felidéznek, hogy több európai országban, így például Finnországban is törvény védi a történelmileg kialakult etnikai struktúrákat. Ez a jogi szabályozás nem az elzárkózást (szeparatizmust), hanem az etnikumok közti civilizált együttélést hivatott védelmezni és serkenteni, a sokoldalú kapcsolatok kikristályosodását a társadalmi élet minden területén. Romániában azonban Maros példája az általános minta: Maros megye még 1948 után is magyar többségű megye volt. A megye határainak, majd a tartomány határainak sorozatos "kiigazítása", továbbá nagyszámú, más megyékből származó, sőt a Kárpátokon túl született román beköltözésével, betelepítésével, a falusi lakosságon belül többséggé vált a románság.

A román-magyar civilizált együttélést az adminisztratív eszközökkel manipulált, spontánként feltüntetett migráció, amely olykor, törvénytelen előjogokat helyezett kilátásba a betelepítetteknek, az eddig érvényes értékrendet aláásta, a társadalmi dezorganizáció káros jelenségeit termelte ki.

A vándorlás és a nemek, korcsoportok közötti arányok módosulása

Bizonyos biológiai törvényszerűségek értelmében, több fiúgyermek születik mint leány. Így például Romániában a 0—4 év közötti kohorszban belül a nemek közötti arány 95‰ (985 337 fiú és 936 043 leány). Más szavakkal 5%-al több fiú születik mint leány. A férfiak magasabb halálozási arányszáma következtében ez a viszonyszám a 45—49 évesek korcsoportjában kiegyenlítődik; e kohorszokban a nemek közötti arány 1003, a 40—44 évesek esetében még csak 996. Pontosabban a 46—47 évesek korcsoportjában jön létre az időleges, viszonylagos mennyiségi egyensúly a nemek között. Ez feltehetően, nem minden országban megy végbe éppen az említett korban. Ez, nyilvánvalóan közegészségügyi és kulturális kérdés is. Az említett korhatártól kezdve, legalábbis Romániában, növekszik a nők arányszáma, a feminizációs ráta értékei növekvő tendenciát mutatnak. Ez az érték országunkban a 80 éven felüliek korcsoportjába 1737, vagyis ennyi nő jut 1000 férfira. Ezek az értékek természetesen országos szinten érvényesek.

Nem kétséges, hogy a nemek területi arányát a migráció is módosítja amint az az alábbi táblázatban foglalt adatokból is kiderül.

A nemek aránya Romániában

Tartomány	Születési hely szerinti arány	Lakhely szerinti arány
Munténia	1027	1026
Olténia	1032	1056
Dobrudzsa	1016	975
Moldova	1020	1035
Erdély	1033	1014
Bukarest	997	1075
Nem válaszolt	1235	—
Összesen Romániában	1029	1029

Munténia esetében minimális (egy ezrelék). Bukarest municipiumban a legnagyobb, a törzslakosság és a jelenlegi összlakosság nemi összetétele közötti (+78 ezrelék) eltérés. Ez azt jelenti, hogy a főváros jobban, nagyobb mértékben vonzotta a női munkaerőt, mint a férfit. Dobrudzsa két megyéjében, különösen Constancán, szintén nagy a különbség a férfiak és nők aránya között de negatív értékű (-41 ezrelék). E régió gazdasági létesítményei a dokkmunkásoktól a feldolgozó iparig, elsősorban férfi munkaerőt igényeltek. A nők arányszáma számottevően növekedett Olténiában (+24 ezreléssel). A feminizációs folyamat előrehaladott Moldovában is (+15 ezrelék), viszont Erdély több nőt "exportált", mint férfit, s emiatt 19 ezreléssel csökkent a nők aránya.

Ismeretes, hogy nem csak a vándorlás szabályozta a területi nemi arányokat. Szerepe azonban a falvak és városok kor szerinti bontott nemenkénti arányaiból az alábbiak szerint kiolvasható.

A városi lakosság nemenkénti aránya 1977-ben (Románia)

0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70-en felül
947	961	962	939	1103	948	948	955	967	977	1069	1244	1203	1235	2297

A falusi lakosság nemenkénti aránya 1977-ben

0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70-en felül
952	956	949	1016	839	1023	1032	1045	1023	1024	1178	1253	1267	1176	1857

A 0—14 évesek arányai között nincs lényeges különbség falun és városon. A 15—19 évesek korcsoportjában már lényeges a különbség: a falusi lakosság körében jóval nagyobb a leányok aránya, mivel a fiúk nagyobb hányada válik szakmunkássá s vándorol be a városba. A 20—24 évesek esetében az "erőviszonyok" a városi leányok felé tolódnak el: az 1000 férfira jutó városi nők aránya 1103, míg falun 839. A falusi leányok legjelentősebb hányada ebben a korban vág neki a városnak. Ezek közül, egy kisebb hányad iskolai tanulmányokat végez. A 25—49 éves városi női korcsoportok aránya az átlag alatt mozog; a falusi nők arányai átlag fölöttiek. A fenti adatok szerint a 70 éven felüliek között városon 2297 nő jut 1000 férfira, míg falun 1857.

Az autochton városi népességben a nők és férfiak közötti arányok a következők: 994 (1 980 940 : 1 992 854-hez), az 1977-es városi összlakosságon belül pedig 1 023 (4 750 988 : 4 644 741); a különbség az első esetben 11 914 + férfi, a második esetben 106 247-tel több nő.

Az autochton falusi lakosságon belül a nők aránya 978 (4 689 423 : 4 793 127), az 1977-es falusi összlakosság szintjén 1037, vagyis 59 ezrelékkal több mint a törzslakosságon belüli arány.

A különbség az első esetben 103 704-el több férfi, mint nő, a második esetben 203 885-el több nő, mint férfi.

A migráció jelentősen módosította a nemek arányát. A nők alacsonyabb arányszáma a városi és falusi törzslakosság körében magyarázható az exogám, patrilokális házasságok gyakoriságával az endogám, matrilokális típusú házasságokhoz viszonyítva.

A vándorlás nemek szerinti arányát az alábbiakban Erdély vetületében részletezzük. Az Erdélybe betelepült 532 908 Kárpátokon-túli személy közül a nők arányszáma 45,55% (242 742), ami azt jelenti, hogy 47 424 nővel kevesebb mint férfi (290 166 férfi) vándorolt be. Az Erdélyből kitelepültek között, magasabb a nők arányszáma, mint a férfiaké. Így a Moldvába kitelepültek (46 242 személy) közül 52,93% (24 477) nő, a Munténiába vándorlók közül (54 232) 52,46%, az Olténiába kiköltözöttek közül (40 230) 52,49% nő, a Dobrudzsába vándorlók közül a nők aránya 50,61%, a Bukarestben letelepült erdélyieknek pedig 53,37%-a a női nemhez tartozik.

VÉCSEI KÁROLY

Az Erdélybe betelepültek nemek szerinti tagolódása

Megye	Összbetelepültek	Ebből nő		Nemi arány	+	-	Nő
		szám	%				
Fehér	14 070	6 159	43,77	779	-		1 752
Arad	23 331	10 971	47,02	888	-		1 389
Bihar	11 456	4 835	42,20	730	-		1 786
Beszterce-Naszód	5 319	2 520	47,38	900	-		279
Brassó	149 070	65 169	43,72	777	-		18 732
Krassó-Szörény	49 276	21 312	43,25	762	-		6 652
Kolozs	20 355	9 271	45,55	836	-		1 813
Kovácszna	6 820	3 302	48,42	939	-		216
Hargita	13 605	6 717	49,37	975	-		171
Hunyad	88 545	39 601	44,72	809	-		9 343
Máramaros	8 800	3 822	43,43	765	-		1 156
Maros	12 568	5 794	46,10	855	-		980
Szatmár	3 567	1 492	41,83	719	-		583
Szilágy	2 501	1 153	46,10	855	-		195
Szeben	41 373	20 588	49,76	991	-		197
Temes	82 240	40 036	48,68	949	-		2 168
Összesen	532 908	242 742	45,55	837	-		47 424

Az Erdélyből kitelepültek nemek szerinti tagolódása

Megye	Összbetelepültek	Ebből nő		Nemi arány	+	-	Nő
		szám	%				
Moldova							
Bacău	8 343	4 538	54,39	1 193	+		733
Botoșani	2 801	1 412	50,41	1 017	+		23
Galați	8 605	4 461	51,84	1 076	+		317
Iași	8 555	4 602	53,79	1 164	+		649
Neamț	4 999	2 633	52,67	1 128	+		1 505
Suceava	7 617	3 732	49,00	961	-		153
Vaslui	2 421	1 276	52,71	1 114	+		162
Vrancea	2 901	1 823	62,84	1 691	+		745
Összesen	46 242	24 477	52,93	1 125	+		2 712
Munténia							
Argeș	9 644	4 834	50,12	1 005	+		24
Brăila	4 095	2 105	51,43	1 058	+		115
Buzău	4 866	2 563	52,67	1 115	+		260
Dâmbovița	6 123	3 302	53,93	1 310	+		781
Ialomița	3 962	1 991	50,25	1 010	+		20
Ilfov	6 125	2 954	48,23	932	-		217
Prahova	16 294	9 054	55,57	1 251	+		1 814
Teleorman	3 123	1 647	52,74	1 116	+		171
Összesen	54 232	28 450	52,45	1 103	+		2 968
Olténia							
Dolj	11 043	5 889	51,33	1 143	+		735
Gorj	7 901	4 046	51,21	1 050	+		191
Mehedinți	7 452	3 999	53,66	1 158	+		546
Vâlcea	8 252	4 257	51,59	1 066	+		262
Olt	5 582	2 924	52,38	1 100	+		266
Összesen	40 230	21 115	52,49	1 105	+		2 000
Constanța							
Constanța	16 196	7 892	48,73	950	-		412
Tulcea	2 440	1 539	63,13	899	+		640
Bukarest	103 238	76 026	58,37	1 402	+		21 814

A migráció miatt tehát csökken a nők arányszáma Erdélyben.

A nők nagyobb arányú részvétele a migrációban, hipotézisünk szerint a következőkkel magyarázható: 1. különösen az erdélyi falusi leányok esetében a cselédnek való elszegődéssel; 2. az exogám, patrilokális házasságok nagyobb számával az endogám matrilokális házasságokhoz viszonyítva; 3. a szolgáltatási (tercier) szektorhoz tartozó egészségügyi, tanügyi és kereskedelmi intézményekben, vállalatokban a nők magasabb arányszámban dolgoznak, mint a férfiak. Következésképpen a nők vándorlását nemcsak az állami kézben lévő termelő apparátus extenzív fejlesztése, hanem a civil társadalom szférájába tartozó háztartások (a családok esetében) és családalapítás (az exogám patrilokális házasságok esetében) is serkentették. Ezt a demográfiai — etnológiai jelenségegyüttest értelmezve ne tévesszük szem elől azt sem, hogy a 15—19 éves korcsoportokon belül a nők arányszáma, a férfiakéhoz viszonyítva, 986 ezrelék (5 375 474 : 5 424 876) az összlakosághoz viszonyítva pedig 49,66% (5 375 474 : 10 824 876), azaz 49 402-vel van kevesebb nő az említett korcsoportokban, mint férfi.

A férfiak arányszáma a vándorlók népességén belül a vándorlási távolság nagyságával egyenes arányban növekszik. A nagyobb kockázattal járó, gyakorta más történelmi régiókba irányuló migrációt nagyobb mértékben vállalják a férfiak, mint a nők. A férfiak lakáskérdésének ideiglenes megoldása a munkásszállások létesítése révén egyszerűbb, igénytelenebb. Az ún. nehézipar fejlesztése döntő módon befolyásolta a nemek közötti arányok eltolódását a különböző településtípusokon, az ország különböző övezetein (zónáin) belül. A nemek közötti arányok a legkirívóbban Erdélyben módosultak. Ez, nemcsak az erdélyiek magas fokú receptivitásával, vállalkozó kedvével, kockázat vállalásával függ össze, hanem a diktatúra telepítési politikájával is.

Ennek egyik központi rendező elve a homogenizálás, amely nem merült ki az erdélyi magyarok s más nemzetiségek asszimilációjában, hanem a regáti és erdélyi lakosság közötti, történelmileg kialakult regionális különbségek megszüntetésére, bármily eszközök árán is, szüntelenül törekedett. E politika értelmi szerzőinek és végrehajtóinak kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy olyan természetű demográfiai kérdésekkel foglalkozzanak, mint a nemek közötti normális arányok biztosítása. Sőt, a nemek közötti mennyiségi arányok kiegyensúlyozatlansága növelte a vegyes házasságok arányszámát, amely tudvalevőleg "a természetes" asszimiláció fő eszköze volt és maradt. Az előbbiekkal nem akarjuk azt állítani, hogy az említett negatív demográfiai jelenségeket kizárólag a nehézipar fejlesztési politikája s adminisztratív "intézkedések" idézték elő.

Ebben a negatív előjelű demográfiai folyamatban, feltehetően, az az ismert tény is szerepet játszott, hogy az erdélyi régió sanyarú gazdasági helyzete miatt (ez különösen a két világháború közötti időszakra és az 50-es évekre vonatkozik) a székely leányok tízezrei, de más erdélyi megyék falusi leányai is, elszegődtek cselédnek az ország különböző városaiban élő módosabb családokhoz, elsősorban Bukarestbe, ahol nem csekély részük férjhez ment s nem tért vissza sem szülőfalujába, sem szülőmegyéjébe. Ezek közül sokaknak a gyermeke, nem tanulta már meg az anyanyelvét, beolvadt a többségi nemzetbe.

A migráció lényegesen módosítja a népesség kormegoszlását. Az alábbi táblák adatai ezt a demográfiai tényet hűen tükrözik. A fiatalabb korosztályok tagjai vállalják a leggyakrabban, a rezidenciális státus változtatásával együttjáró kockázatokat. A meggyérült lakosságú

falvakban növekszik tehát az öregek aránya, másrészt a túlzásfolt városok korstuktúrája megfiatalodik.

Korcsoportok aránya a falusi lakosságon belül, 1977-ben, %-ban

Megye	0–14	15–19	60-on felül	Nem válaszolt
Erdély				
Arad	19,53	57,97	21,99	0,51
Hunyad	19,69	58,95	20,82	0,54
Krassó-Szörény	20,14	59,27	20,04	0,58
Temes	21,24	62,76	15,14	0,46
Fehér	21,66	61,06	16,81	0,47
Bihar	24,08	58,60	16,72	0,60
Kovászna	24,46	56,00	19,22	0,32
Hargita	25,39	56,26	17,71	0,64
Brassó	25,70	57,78	16,12	0,40
Szilágy	26,55	56,24	16,42	0,79
Kolozs	26,61	57,03	15,84	0,52
Szeben	27,58	56,44	15,81	0,17
Máros	27,97	55,31	16,13	0,59
Máramaros	28,50	57,52	13,53	0,45
Szatmár	28,70	56,56	14,22	0,52
Beszterce-Naszód	28,80	56,95	13,79	0,46
Moldova				
Vrancea	28,83	55,15	15,74	0,28
Botoşani	30,96	52,46	15,68	0,90
Suceava	31,02	54,67	13,79	0,52
Neamţ	31,73	54,16	13,65	0,46
Galaţi	31,86	54,03	13,58	0,53
Bacău	32,41	53,37	13,55	0,67
Vaslui	33,29	50,29	15,48	0,94
Iaşi	35,41	51,41	12,63	0,55
Olténia				
Dolj	22,69	57,24	19,41	0,66
Mehedinţi	23,04	54,39	21,74	0,83
Vilcea	25,71	55,92	17,76	0,61
Olt	26,93	55,31	17,31	0,45
Gorj	27,01	53,93	18,17	0,89
Munténia				
Teleorman	23,10	56,59	19,84	0,47
Ilfov	23,94	57,72	16,93	0,41
Buzău	26,06	55,64	17,61	0,69
Dimboviţa	26,60	56,50	16,38	0,52
Argeş	27,08	55,33	16,86	0,73
Brăila	27,23	56,95	15,62	0,20
Prahova	27,25	56,11	16,01	0,63
Ialomiţa	28,17	55,33	15,97	0,53
Dobrudzsa				
Tulcea	28,60	56,40	14,44	0,54
Constanta	28,94	58,31	12,22	0,53

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

Korcsoportok aránya a városi lakosságon belül, 1977-ben, %-ban

Megye	0-14	15-19	60-on feül	Nem válaszolt
Erdély				
Temes	18,34	67,77	13,36	0,53
Arad	19,73	64,31	15,53	0,43
Kolozs	21,78	66,44	11,42	0,36
Brassó	22,29	68,62	8,77	0,32
Bihar	22,49	64,39	12,61	0,52
Krassó-Szörény	22,49	66,91	9,89	0,71
Hunyad	23,69	68,03	7,86	0,42
Szeben	24,63	64,93	10,32	0,12
Fehér	24,67	64,01	11,04	0,28
Maros	24,69	64,28	10,67	0,36
Szatmár	25,72	63,51	10,33	0,43
Kovácszna	26,01	61,97	11,56	0,46
Szilágy	26,43	63,99	9,18	0,40
Beszterce-Naszód	27,07	63,38	9,26	0,29
Hargita	27,50	63,04	9,06	0,40
Máramaros	28,52	62,92	8,17	0,39
Moldova				
Iași	23,85	67,32	8,40	0,43
Vrancea	25,55	63,01	11,18	0,26
Galați	25,57	64,80	9,16	0,47
Suceava	26,28	63,73	9,62	0,37
Neamț	26,35	64,62	8,53	0,50
Bacău	26,98	65,01	7,47	0,54
Botoșani	27,95	62,04	9,44	0,57
Vaslui	28,48	61,61	9,47	0,44
Olténia				
Doj	23,03	66,16	10,14	0,37
Mehedinți	24,51	64,18	10,65	0,66
Vilcea	25,91	63,93	9,73	0,43
Olt	26,62	63,43	9,76	0,19
Gorj	27,02	64,18	8,28	0,52
Munténia				
Brăila	23,19	65,65	11,01	0,15
Prahova	23,33	63,94	12,29	0,44
Ifov	24,00	64,15	11,44	0,41
Teleorman	24,22	63,99	11,42	0,37
Buzău	24,33	64,83	10,42	0,42
Dimbovița	25,39	64,91	9,21	0,49
Argeș	25,49	66,20	7,82	0,49
Ialomița	29,01	61,45	9,11	0,43
Dobrudzsa				
Constanta	23,44	67,32	8,77	0,47
Tulcea	25,55	64,70	9,27	0,48
Bukarest	18,09	66,37	15,17	0,37

A vándorlás periódusai és üteme

A népmozgalmi folyamatok indítékai, mozgató erői között a legfontosabb, de nem egyedülálló szerepet a megélhetéssel szorosan összefüggő gazdasági természetű problémák játszó. A függelékben lévő 5—6 táblák adatai tükrözik azt a köznapi tudatban kirajzolódott képet, hogy a két világháború közötti időszakban a faluról városba irányuló vándorlás üteme, az 1950 utáni időszakhoz viszonyítva relatíve alacsony volt. Ez érthető, hiszen a nagyipar fejlődési üteme szintén alacsony volt; a kisipar, a kiskereskedelem, hivatalok, tanügyi-kulturális intézmények, hadsereg, rendőrség stb. munkaerő felvétele sem volt jelentős. Emiatt az erdélyi városok lakosságának száma s azok elrománosítása is lassú ütemű volt.

Az '50-es, '60-as és '70-es években a faluról városba való bevándorlás felgyorsult. Ebben szerepet játszott a nagyipar, építőipar, szállítás s valamelyes fokig a szolgáltatások extenzív fejlesztése, a földművelés, állattenyésztés vonzó erejének csökkenése az erőszakolt kollektivizálás következtében. Tagadhatatlan, hogy a mezőgazdasági munkálatok extenzív gépesítése, normális viszonyok között is munkaerőfelesleget hozott létre. Mégis, a megfelelő anyagi érdekelttség hiánya volt az a fő tényező, amely a város felé terelte a fiatal képzetebb munkaerőt, de nem csupán azt. Ekkor vette kezdetét az az időszak, amikor csak az maradt a mezőgazdaságban, akinek nem volt más választása. Ezek, zömükben, nők voltak s idősebb férfiak. Elkezdődött tehát a falvak lakosságának elöregedése és elnőiesedése.

A függelékben lévő táblázatokban foglalt adatokból kitűnik, hogy míg a husza-harmincas években a városokba való bevándorlás 10 éves üteme 5% alatt maradt, addig 1940—1949 között országos szinten elérte a 9,64%-ot, 1950—1960 között a 17,13%-ot, 1960—1970 között a 23,91%-ot 1970—1977 között pedig a 35,82%-ot. Feltehetően az utóbbi arányok jellemzők az 1977—1989 közötti folyamatra is.

Az erdélyi megyék lakosságának vándorlási mérlege

A megye	Törzslakosság	A megyéből kitelepültek száma	A megyébe betelepültek száma	A vándorlási különbözet	
					%
Szilágy	343 329	98 300	19 540	-78 760	-22,92
Fehér	182 747	125 397	52 284	-73 113	-15,15
Beszterce-Naszód	326 229	62 880	23 279	-39 601	-12,14
Szatmár	420 748	66 033	39 125	-26 908	-6,40
Maros	642 951	119 923	82 317	-37 606	-6,83
Hargita	360 458	74 602	40 454	-34 150	-3,47
Kovászna	216 716	44 272	26 573	-17 699	-3,17
Bihar	651 370	85 895	67 619	-18 276	-2,81
Máramaros	489 070	60 072	63 862	-3 790	+0,77
Kolozs	684 604	104 947	135 850	+30 930	+4,52
Arad	464 281	56 515	104 232	+47 717	+10,28
Szeben	434 894	66 738	113 489	+46 751	+10,75
Krassó-Szörény	338 499	43 745	90 823	+47 078	+13,91
Hunyad	399 256	71 647	186 827	+115 180	+28,85
Temes	516 205	59 029	239 708	+180 679	+35,00
Brassó	404 618	66 085	244 330	+178 245	+44,05

A vándorlási különbözet Erdély esetében pozitív (+4.52%, 324 257 személy). Erdély 16 megyéjéből 8-nak (Szilágy, Fehér, Beszterce, Szatmár, Maros, Hargita, Kovászna, Bihar), negatív a vándorlási mérlege.

Végezetül összefoglaljuk az erdélyi megyék vándorlási mérlegét. A szélső értékeket Szilágy (-22,92%-al csökkent a megye lakossága az ott születettekhez viszonyítva) és Bihar megyék (-2,81%) képviselik. E megyék csoportjába tartoznak azok a területi-közigazgatási egységek, amelyeknek lakossága többségében magyar (Hargita és Kovászna), és azok amelyeknek a magyar nemzetiségű lakosság a népesség jelentős hányadát képviselik (Szatmár lakosságának 35 %-a, Bihar népességének 28,5%-a Maros megyében a magyarok arányszáma 41,3% az 1992-es népszámlálás adatai szerint). A legnagyobb fokú a pozitív vándorlási különbözet a Déli-Kárpátok északi lejtőin fekvő megyék esetében, amelyek közvetlenül határosak Munténia, Olténia több megyéjével, s a bánáti megyékben (Krassó-Szörény, Arad, Temes). A pozitív vándorlási különbözet szignifikáns szintű Kolozs megyében is, amelynek városi települései több évtizedes elrománosítási politikának stratégiai célpontjai voltak, s azok ma is.

FÜGGELÉK

1. Az erdélyi városok román és magyar lakossága 1910-ben

Megyék	Városi összlakosság	A románok		A magyarok	
		száma	aránya	száma	aránya
Krassó-Szörény	7 999	3 918	48,96	1 413	17,66
Fehér	31 721	13 781	43,45	13 774	43,42
Hunyad	23 970	9 541	39,80	11 867	49,51
Beszterce-Naszód	13 236	4 470	37,77	2 024	21,34
Szeben	50 571	15 142	29,94	20 064	39,67
Brassó	47 635	13 960	29,31	21 188	44,48
Kolozs	96 710	17 551	18,15	75 270	77,83
Arad	63 166	10 279	16,27	46 085	72,96
Temes	92 373	13 793	14,93	35 727	38,68
Maros	48 157	7 016	14,57	25 737	53,44
Máramaros	38 669	4 902	12,68	31 683	81,93
Szilágy	14 947	1 288	8,68	13 507	90,37
Szatmár	50 970	1 202	2,36	48 866	95,87
Hargita	22 850	199	0,87	22 028	96,40
Kovácsna	14 744	115	0,78	14 331	97,20
Összesen	697 401	120 981	17,35	457 991	65,67

Megjegyzés: A városi német lakosság 99 418 fő (14,26%), a németek arányszáma a legmagasabb volt Besztercén (44,08%), Szeben megye városaiban 21 808 fő (43,12%), Temes-Torontál megye városaiban pedig 37 795 fő (40,92%).

1.a Az erdélyi városok nemzetiségi összetétele az 1930. és 1956. évi népszámlálások alapján (a közigazgatási egységek román nevű betűrendjében)

		Összesen	Magyar	%	Román	%	Német	%	Egyéb	%
Nagybánya	1930	16 630	6 515	39,2	8 456	50,8	294	1,8	1 365	8,2
Baia Mare	1956	35 920	16 747	46,6	18 768	52,2	96	0,3	309	0,9
Szatmárnémeti	1930	51 495	30 308	58,8	13 941	27,1	669	1,3	6 577	12,8
Satu Mare	1956	52 096	35 192	67,6	15 809	30,3	149	0,3	946	1,8
Nagykároly	1930	16 042	9 912	61,8	4 434	27,6	285	1,8	1 411	8,8
Carei	1956	16 780	11 948	71,2	4 720	28,1	25	0,2	87	0,5
Szilágycseh	1930	6 034	3 240	53,7	2 306	38,2	5	0,1	483	8,0
Cehul-Silvaniei	1956	7 147	3 926	54,9	3 188	44,6	4	0,1	29	0,4
Máramarossziget	1930	25 134	6 998	27,8	7 546	30,0	199	0,8	10 391	41,4
Sighet	1956	22 361	8 578	38,4	11 888	53,2	47	0,2	1 848	8,3
Felsőbánya	1930	6 055	2 663	44,0	2 993	49,4	5	0,1	394	6,5
Baia-Sprie	1956	8 134	3 688	45,4	4 345	53,4	10	0,2	83	1,0
Tasnád	1930	7 737	3 937	50,9	2 926	37,8	59	0,8	815	10,5
Tasnad	1956	8 517	4 243	49,8	4 143	48,7	2	—	129	1,5
Felsővisó	1930	13 456	743	5,5	5 456	40,6	2 708	20,1	4 549	33,8
Viseu de Sus	1956	13 956	1 702	12,2	9 283	66,5	2 084	14,9	887	6,4

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

folytatás

		Összesen	Magyar	%	Román	%	Német	%	Egyéb	%
Kolozsvár Cluj	1930	103 840	55 351	53,3	36 981	35,6	2 728	2,6	8 780	8,5
	1956	154 723	77 839	50,3	74 623	48,2	1 115	0,7	1 146	0,8
Torda Turda	1930	20 023	10 636	53,1	7 800	39,0	546	2,7	1 041	5,2
	1956	33 614	6 952	20,7	26 105	77,7	135	0,4	422	1,2
Nagyenyed Aiud	1930	11 340	5 651	49,8	4 876	43,0	190	1,7	623	5,5
	1956	11 886	3 975	33,4	7 525	63,3	82	0,7	304	2,6
Marosújvár Ocra-Mures	1930	7 589	2 664	35,1	4 354	57,4	93	1,2	478	6,3
	1956	10 701	2 162	20,2	8 267	77,2	82	0,8	190	1,8
Beszterce Bistrița	1930	16 268	1 507	9,3	6 127	37,7	6 170	37,9	2 464	15,1
	1956	20 292	3 028	14,9	14 007	69,0	2 626	13,0	631	3,1
Abrudbánya Abrud	1930	7 122	626	8,8	6 358	89,3	44	0,6	94	1,3
	1956	4 411	266	6,0	4 128	93,6	11	0,2	6	0,1
Dézs Dej	1930	17 965	6 566	36,6	7 893	43,9	161	0,9	3 345	18,6
	1956	19 281	7 812	40,5	11 148	57,8	42	0,2	279	1,5
Szamosújvár Gherla	1930	6 990	2 473	35,4	3 263	46,7	64	0,9	1 190	17,0
	1956	7 617	2 537	33,3	4 929	64,7	29	0,4	122	1,6
Naszód Nasaud	1930	4 788	110	2,3	3 925	82,0	77	1,6	676	14,1
	1956	5 725	112	2,0	5 446	95,1	59	1,0	108	1,9
Aranyosgyéres Cîpia-Turzii	1930	4 124	1 557	37,8	2 123	51,5	103	2,5	341	8,2
	1956	11 514	2 111	18,3	9 283	80,6	75	0,7	45	0,4
Zilah Zalău	1930	10 688	5 942	55,6	4 382	41,0	53	0,5	311	2,9
	1956	13 378	6 875	51,4	6 442	48,2	5	—	56	0,4
Déva Deva	1930	10 509	4 298	40,9	5 471	52,1	393	3,7	347	3,3
	1956	16 879	3 591	21,3	12 709	75,3	368	2,2	211	1,3
Vajdahunyad Hunedoara	1930	6 256	1 950	31,2	4 014	64,1	204	3,3	88	1,4
	1956	36 498	3 852	10,5	30 018	82,3	1 726	4,7	902	2,5
Gyulafehérvár Alba Iulia	1930	12 282	2 490	20,3	8 058	65,6	618	5,0	1 116	9,1
	1956	14 776	1 454	9,8	12 832	86,9	360	2,4	130	0,9
Brad Brad	1930	7 938	497	6,3	7 211	90,8	121	1,5	109	1,4
	1956	9 963	341	3,4	9 553	95,9	46	0,5	23	0,2
Hátszeg Hațeg	1930	3 091	654	21,2	2 036	65,9	161	5,2	240	7,7
	1956	3 853	447	11,6	3 311	86,0	40	1,0	55	1,4
Piskitelep Simeria	1930	5 798	1 538	26,5	3 881	67,0	296	5,1	83	1,4
	1956	7 706	737	9,6	6 785	88,0	152	2,0	32	0,4
Szászváros Orastie	1930	7 337	1 244	17,0	4 983	67,9	937	12,8	173	2,3
	1956	10 488	615	5,9	9 147	87,2	675	6,4	51	0,5
Lupény Lupeni	1930	15 093	5 907	39,1	6 464	42,8	979	6,6	1 743	11,6
	1956	21 188	5 072	23,9	14 706	69,4	834	4,0	576	2,7
Petrilla Petrla	1930	10 496	3 804	36,2	5 741	54,7	347	3,3	604	5,8
	1956	19 955	3 778	18,9	15 556	78,0	395	2,0	226	1,1
Petrozsény Petroseni	1930	15 405	6 504	42,2	7 029	45,6	1 046	6,8	826	5,4
	1956	23 052	5 747	25,0	16 470	71,4	538	2,3	297	1,3
Vulkán Vulcan	1930	14 053	5 254	37,4	7 540	53,6	560	4,0	699	5,0
	1956	14 859	2 796	18,8	11 602	78,1	346	2,3	115	0,8

VÉCSEI KÁROLY

folytatás

		Összesen	Magyar	%	Román	%	Német	%	Egyéb	%
Szászsebes Sebes	1930	9 137	345	3,8	6 477	70,9	1 963	21,5	352	3,8
	1956	11 628	363	3,1	9 414	81,0	1 363	11,7	488	4,2
Nagyvárad Oradea	1930	86 799	58 631	67,5	21 402	24,7	1 127	1,3	5 639	6,5
	1956	98 950	62 804	63,4	34 501	34,9	373	0,4	1 272	1,3
Belényes Beius	1930	4 293	1 374	32,0	2 589	60,3	44	1,0	286	6,7
	1956	6 467	1 069	16,5	5 335	82,5	11	0,2	52	0,8
Borosjenő Ineu	1930	6 483	1 780	27,5	4 546	70,1	65	1,0	92	1,4
	1956	7 113	1 290	18,1	5 751	80,9	57	0,8	15	0,2
Nucet	1930	779	65	8,3	703	90,3	11	1,4	—	—
	1956	9 879	881	8,9	8 857	89,7	29	0,3	112	1,1
Vaskohsziklás Stej	1930	586	40	6,8	545	93,0	1	0,2	—	—
	1956	5 874	902	15,4	4 826	82,2	73	1,2	73	1,2
Vaskoh Vascau	1930	4 147	155	3,7	3 983	96,0	6	0,2	3	0,1
	1956	4 538	182	4,0	4 333	95,5	12	0,3	11	0,2
Nagyszalonta Salonta	1930	15 297	13 053	85,3	2 006	13,1	74	0,5	164	1,1
	1956	16 276	13 040	80,1	3 180	19,5	13	0,1	43	0,3
Szilágysomlyó Simleu-Silv.	1930	7 448	3 894	52,3	2 265	30,4	59	0,8	1 230	16,5
	1956	8 560	4 489	52,4	3 940	46,0	7	0,1	124	1,5
Medgyes Mcdias	1930	15 505	4 170	26,9	4 272	27,6	6 100	39,3	963	6,2
	1956	32 498	6 122	18,8	18 120	55,8	8 034	24,7	222	0,7
Brassó Brasov	1930	59 232	24 977	42,2	19 378	32,7	13 276	22,4	1 601	2,7
	1956	123 834	24 186	19,5	88 651	71,6	10 349	8,4	648	0,5
Nagyszeben Sibiu	1930	55 224	6 884	12,5	20 676	37,4	26 136	47,3	1 528	2,8
	1956	90 475	4 772	5,3	60 526	66,9	24 636	27,2	541	0,6
Szentágota Agnita	1930	6 348	318	5,0	2 685	42,3	3 330	52,5	15	0,2
	1956	9 108	437	4,8	5 306	58,3	3 352	36,8	13	0,1
Feketehalom Codlea	1930	5 354	178	3,3	2 009	37,5	3 113	58,2	54	1,0
	1956	9 309	535	5,7	5 814	62,5	2 934	31,5	26	0,3
Predeal	1930	2 113	125	5,9	1 931	91,4	17	0,8	40	1,9
	1956	5 121	403	7,9	4 631	90,4	68	1,3	19	0,4
Barcarozsnyó Risnov	1930	5 347	114	2,1	3 409	63,8	1 745	32,6	79	1,5
	1956	7 974	225	2,8	6 178	77,5	1 565	19,6	6	0,1
Szecele Sacele	1930	13 570	8 103	59,7	5 296	39,0	130	1,0	41	0,3
	1956	18 365	8 140	44,3	9 911	54,0	253	1,4	61	0,3
Zernesti Zărnesti	1930	5 153	694	13,5	4 084	79,3	346	6,7	29	0,5
	1956	6 673	569	8,5	5 992	89,8	109	1,6	3	—
Fogaras Fagaras	1930	8 848	2 336	26,4	5 299	59,9	1 057	11,9	156	1,8
	1956	17 256	1 689	9,8	14 196	82,3	1 218	7,0	153	0,9
Victoria	1930	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1956	2 762	69	2,5	2 432	88,1	259	9,4	2	—
Kóhalom Rupea	1930	3 691	529	14,4	1 514	44,0	1 633	44,2	15	0,4
	1956	4 691	598	12,8	2 689	57,3	1 385	29,5	19	0,4
Nagydisznód Cisnădie	1930	4 425	211	4,8	692	15,6	3 497	79,0	25	0,6
	1956	12 246	252	2,1	6 468	52,8	5 489	44,8	37	0,3

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

folytatás

		Összesen	Magyar	%	Román	%	Német	%	Egyéb	%
Erzsébetváros	1930	4 939	1 617	32,7	2 446	49,5	500	10,1	376	7,6
Dumbraveni	1956	5 367	971	18,1	3 156	58,8	746	13,9	494	9,2
Segesvár	1930	13 033	2 968	22,8	4 489	34,4	5 294	40,6	282	2,2
Sighisoara	1956	20 363	3 104	15,2	11 897	58,4	5 087	25,0	275	1,4
Balázsfalva	1930	6 194	742	12,0	5 142	83,2	118	1,9	182	2,9
Blaj	1956	8 731	526	6,0	7 971	91,3	197	2,3	37	0,4
Dicsőszentmárton	1930	7 703	4 125	53,6	2 607	33,8	214	2,8	757	9,8
Timaveni	1956	14 883	4 045	27,2	9 987	67,1	390	2,6	461	3,1
Arad	1930	87 662	42 393	48,3	30 741	35,1	11 627	13,3	2 901	2,3
	1956	106 460	37 633	35,3	59 050	55,5	8 089	7,6	1 688	1,6
Lugos	1930	23 593	6 226	26,4	9 722	41,2	6 756	28,6	889	3,8
Lugoj	1956	30 252	6 107	20,2	18 869	62,4	4 473	14,8	803	2,6
Resica	1930	20 674	2 230	10,8	6 552	31,7	11 017	53,3	875	4,2
Resita	1956	41 234	3 341	8,1	26 204	63,6	10 651	25,8	1 038	2,5
Temesvár	1930	102 390	36 818	36,0	25 024	24,4	36 029	35,2	4 519	4,4
Timisoara	1956	142 257	36 459	25,6	76 173	53,6	25 494	17,9	4 131	2,9
Karánsebes	1930	9 496	638	6,7	5 510	58,0	3 005	31,7	343	3,6
Caransebes	1956	15 195	612	4,0	12 271	80,8	1 936	12,7	376	2,5
Zsombolya	1930	10 873	2 116	19,5	640	5,9	7 703	70,8	414	3,8
Jimbolia	1956	11 281	2 423	21,5	3 456	30,6	4 915	43,6	487	4,3
Lippa	1930	9 877	1 753	17,7	5 852	59,3	2 152	21,8	120	1,2
Lipova	1956	10 064	1 192	11,8	7 333	72,9	1 363	13,5	176	1,8
Buziásfürdő	1930	4 608	722	15,7	2 667	57,9	1 098	23,8	121	2,6
Buzias	1956	5 140	549	10,7	3 791	73,7	636	12,4	164	3,2
Nadrág	1930	1 485	127	8,6	551	37,1	779	52,4	28	1,9
Nadrág	1956	2 137	110	5,1	1 431	67,0	568	26,6	28	1,3
Újmoldova	1930	4 444	25	0,6	4 100	92,2	198	4,5	121	2,7
Moldova-Noua	1956	3 582	17	0,5	3 423	95,5	46	1,3	96	2,7
Stájerlekanina	1930	10 080	159	1,6	1 527	15,1	7 861	78,0	533	5,3
Anina	1956	11 837	435	3,7	7 132	60,2	3 916	33,1	354	3,0
Oravica	1930	8 205	498	6,1	5 240	63,9	2 235	27,2	232	2,8
Oravita	1956	8 175	267	3,3	7 055	86,3	715	8,7	138	1,7
Herkulesfürdő	1930	1 108	56	5,0	927	83,7	116	10,5	9	0,8
Baile-Herculane	1956	1 656	57	3,4	1 541	93,1	42	2,6	16	1,0
Orsova	1930	6 628	900	13,6	3 634	54,8	1 683	25,4	411	6,2
	1956	6 527	458	7,1	5 281	80,8	505	7,7	283	4,3
Nagyszentmiklós	1930	10 676	1 474	13,8	4 289	40,2	3 842	36,0	1 071	10,0
Ninnicolau-Mare	1956	9 956	1 268	12,7	5 570	56,0	2 388	24,0	730	7,3
Marosvásárhely	1930	40 058	25 903	64,7	10 410	26,0	769	1,9	2 976	7,4
Tirgu-Mures	1956	65 194	50 174	77,0	14 315	22,0	277	0,4	428	0,6
Csikszereda	1930	8 306	7 395	89,0	656	7,9	96	1,2	159	1,9
Niereurea Ciuc	1956	11 996	11 247	93,7	668	5,6	45	0,4	36	0,3
Tusnádfürdő	1956	965	808	83,7	102	10,6	49	5,1	6	0,6
Tusnad-Bäi										

VÉCSEI KÁROLY

folytatás

		Összesen	Magyar	%	Román	%	Német	%	Egyéb	%
Székelykeresztúr	1930	5 025	4 526	90.1	320	6.4	86	1.7	93	1.8
Cristuru-Secuieso	1956	5 194	5 120	98.6	54	1.0	16	0.3	4	0.1
Gyergyószentmiklós	1930	10 355	9 421	91.0	455	4.4	69	0.7	410	3.9
Gheorgheni	1956	11 969	11 144	93.1	759	6.3	31	0.3	35	0.3
Székelyudvarhely	1930	9 981	8 731	87.5	951	9.5	171	1.7	128	1.3
Odorhei	1956	14 162	13 623	96.2	453	3.2	59	0.4	27	0.2
Szászrégen	1930	12 384	5 498	44.4	3 130	25.3	2 247	18.1	1 509	12.2
Reghin	1956	18 091	10 011	55.3	7 032	38.9	483	2.7	565	3.1
Sepsziszentgyörgy	1930	10 818	8 357	77.2	2 020	18.7	206	1.9	235	2.2
Sft. Gheorghe	1956	17 638	15 308	86.8	2 188	12.4	98	0.6	44	0.2
Szováta	1930	3 484	3 233	92.8	187	5.4	4	0.1	60	1.7
Sovata	1956	6 498	5 916	91.1	553	8.5	14	0.2	15	0.2
Erdőszentgyörgy	1930	2 935	1 683	57.3	996	34.0	7	0.2	249	8.5
Sing. de Pad.	1956	4 328	3 185	73.6	1 117	25.8	13	0.3	13	0.3
Kovászna	1930	6 207	4 673	75.3	1 465	23.6	37	0.6	32	0.5
Vovasna	1956	7 290	5 455	74.8	1 810	24.8	20	0.3	5	0.1
Kézdivásárhely	1930	5 526	5 197	94.0	240	4.3	60	1.1	29	0.5
Tirgu-Secuiese	1956	7 500	7 200	96.0	267	3.6	26	0.3	7	0.1
Borsec	1930	2 166	1 752	80.9	284	13.1	17	0.8	113	5.2
Borszék	1956	2 318	2 043	88.1	253	10.9	15	0.7	7	0.3
Maroshévíz	1930	8 314	2 790	33.5	4 678	56.3	100	1.2	746	9.0
Toplita	1956	8 944	3 584	40.1	5 210	58.3	19	0.2	131	1.5

Források: Recensámintul 1930.
Recensámintul 1956.

2. Az erdélyi városok román és magyar lakossága 1977-ben

Megyék	Városi összlakosság	A románok		A magyarok	
		száma	aránya	száma	aránya
Kovászna	82 217	16 620	20,21	64 269	78,17
Hargita	121 913	25 913	21,26	94 636	77,63
Maros	244 720	115 171	47,06	118 277	48,33
Szatmár	149 915	83 927	55,98	63 045	42,05
Bihar	238 014	134 129	56,36	98 845	41,53
Szilágy	63 641	42 958	67,50	19 637	31,17
Kolozs	398 883	285 097	71,47	108 832	27,28
Temes	356 296	253 594	71,18	45,770	31,17
Arad	235 013	171 428	72,94	42 122	27,28
Brassó	402 504	331 902	82,46	49 638	12,37
Máramaros	218 547	170 172	77,87	42 011	19,22
Hunyad	339 135	300 986	88,75	31 639	9,33
Beszterce-Naszód	68 149	60 425	88,67	6 082	8,92
Fehér	178 784	161 171	90,15	12 111	6,77
Szeben	270 322	201 702	74,62	17 042	6,30
Krassó-Szörény	190 598	159 824	83,85	7 002	3,67

Megjegyzés: A városi német lakosság 118 821 fő (3,34%). A legnagyobb számban és arányban: Temes megye 41 110 fő (11,54%), Szeben megye 48 834 fő (18,07%), Brassó megye 18 078 fő (4,449%) és Arad megye városaiban 11 295 fő (4,81%).

3. A nemzetiségi tagolódás Erdélyben a városokban, 1910–1977

Év	Összesen 1000 fő	Román		Magyar		Német		Egyéb	
		ezer fő	%	ezer fő	%	ezer fő	%	ezer fő	%
1910	683	121	17,7	441	64,6	105	15,4	16	2,3
1930**	963	331	34,4	432	44,8	130	13,5	70	7,3
1948**	1119	562	50,2	437	39,0	80	7,2	40	3,6
1956	1754	989	56,4	592	33,8	146	8,3	27	1,5
1966***	2620	1698	64,8	721	27,5	167	6,4	34	1,3
1977	3559	2515	70,7	821	23,1	157	4,4	66	1,8

*A jiddis anyanyelvűekkel együtt.

**A peremközségekkel együtt.

***Az 1968-ban életbe lépett közigazgatási felosztás szerint.

4. A nemzetiségi tagolódás Erdélyben, 1910–1992

Év	Összesen 1000 fő	Román		Magyar		Német		Egyéb	
		ezer fő	%	ezer fő	%	ezer fő	%	ezer fő	%
1910	5248	2829	53,8	1663	31,6	565	10,8	201	3,8
1930	5548	3233	58,3	1481	26,7	541	9,7	293	5,3
1948	5761	3752	65,1	1482	25,7	332	5,8	196	3,4
1956	6232	4081	65,5	1616	25,9	373	6,0	162	2,6
1966	6720	4570	68,0	1626	24,2	373	5,6	150	2,2
1977	7500	5321	71,0	1651	22,0	323	4,3	205	2,7
1992	7710	5671	73,6	1599	20,7	109	1,4	331	4,3

*A jiddis anyanyelvűekkel együtt.

5. A várásokba való betelepülés dinamikája, %

Megye	A betelepülés időszaka									nem választott	betelepült összesen
	1920 előtt	1920—1929	1930—1939	1940—1949	1950—1959	1960—1964	1965—1969	1970—1974	1975—1977 I.5.		
Fehér	1,22	3,00	4,78	9,94	20,00	12,22	13,01	18,78	12,77	4,28	148 972
Arad	1,98	5,02	7,05	9,78	18,51	11,40	13,18	17,69	11,98	3,41	107 447
Argeş	1,44	3,91	6,67	10,52	18,70	10,73	12,45	18,62	12,92	3,84	146 352
Bacău	0,96	2,03	3,25	6,52	14,34	10,48	12,96	24,22	19,75	5,49	173 222
Bihar	1,33	3,22	5,12	9,57	17,26	11,40	14,50	19,66	13,80	4,27	148 032
Beszterce-Naszód	0,94	2,02	3,21	6,20	13,69	10,32	11,85	21,51	19,07	11,19	74 448
Botoşani	0,78	1,59	2,55	7,45	14,78	10,67	14,16	25,36	18,89	3,76	167 634
Brassó	2,44	4,38	5,85	10,87	17,98	10,47	12,64	19,04	13,30	3,42	96 890
Brăila	1,62	3,30	6,30	10,33	18,14	10,82	12,56	18,24	13,10	5,60	117 721
Buzău	1,15	2,87	4,93	9,02	18,18	11,15	13,49	20,88	14,26	4,09	169 870
Krassó-Szörény	1,81	2,96	4,68	7,43	15,73	11,63	12,95	18,23	12,05	12,53	80 045
Kolozs	1,35	3,07	4,57	11,42	18,28	10,82	13,77	19,23	13,96	3,54	191 771
Constanta	1,19	2,48	4,13	8,98	17,96	10,94	17,52	19,44	12,04	5,34	151 529
Kovászna	1,66	3,70	4,98	11,88	18,67	10,15	11,84	19,28	14,05	3,79	57 112
Dimboviţa	1,30	2,94	5,57	9,63	17,34	10,56	11,91	19,26	15,43	6,06	111 684
Dolj	1,19	3,08	4,99	7,79	17,27	12,43	14,45	19,82	14,65	4,41	177 143
Galaţi	1,50	2,86	4,67	9,61	16,12	9,58	11,22	17,26	13,43	13,76	134 901
Gorj	0,99	3,31	5,17	8,69	17,07	11,74	14,11	20,99	15,34	3,89	97 192
Harghita	1,28	3,16	4,49	10,20	19,70	11,21	12,86	19,50	14,23	3,38	93 173
Hunyad	1,31	2,98	4,74	8,12	15,16	9,86	13,22	21,33	15,57	7,71	98 575
Ialomiţa	1,50	3,81	5,91	9,37	17,69	9,80	13,22	21,70	12,04	4,98	155 688
Iaşi	1,10	1,96	3,32	8,69	14,63	9,89	13,33	24,70	17,59	4,78	177 469
Ilfov	1,96	4,28	6,34	10,75	19,28	10,74	13,66	19,04	10,10	3,85	254 467
Máramaros	0,98	2,47	4,11	7,41	15,26	10,50	13,05	22,08	20,47	3,67	80 813
Mehedinţi	1,20	3,52	5,23	8,34	17,36	11,86	13,89	20,87	13,39	4,36	112 561
Maros	1,37	3,03	4,50	9,72	18,19	10,58	13,16	20,40	15,12	3,95	181 407
Neamţ	0,87	1,87	3,20	6,78	15,48	9,81	12,37	24,37	21,07	3,96	125 297
Olt	1,06	2,85	4,87	7,75	16,99	10,87	13,28	21,79	17,56	3,00	140 213
Prahova	1,88	3,57	5,83	10,19	18,13	10,46	12,31	18,93	14,29	4,42	184 120
Szatmár	0,97	2,49	4,29	7,76	17,90	13,30	14,60	20,91	14,94	2,84	105 041
Szilágy	0,71	2,21	3,60	6,32	15,11	11,43	14,46	24,28	18,04	3,84	96 162
Szeben	1,58	3,85	5,65	11,06	20,94	11,70	13,08	17,57	11,59	2,98	117 286
Suceava	1,05	2,08	3,98	9,13	16,60	10,90	12,00	21,83	18,14	4,28	149 273
Telcorman	1,09	2,67	5,05	7,40	15,71	10,54	14,54	23,98	15,28	3,75	153 269
Temes	2,07	4,09	5,35	8,10	17,43	10,89	14,15	18,94	11,92	7,06	129 544
Tulcea	1,37	2,79	4,45	8,01	17,22	10,75	14,10	20,94	15,43	4,96	88 537
Vaslui	0,98	1,83	2,96	6,42	14,07	16,25	13,46	23,67	16,03	10,34	76 288
Vilcea	0,93	2,80	4,52	7,32	15,55	10,49	12,77	21,71	19,15	4,76	114 424
Vrancea	1,09	2,27	4,02	7,64	16,02	10,58	12,74	23,13	17,44	5,09	111 200
Bukarest	1,72	2,53	4,61	12,95	19,21	9,66	11,40	18,35	13,49	6,08	34 436
Országos átlag	1,45	3,15	4,96	9,64	17,13	10,73	13,18	20,27	14,55	4,98	5 421 935

6. A falvakba való betelepülés dinamikája, %

Megye	A betelepülés időszaka										nem választott	bevándorlások- összesen	a megye össztlakossága
	1920 előtt	1920—1929	1930—1939	1940—1949	1950—1959	1960—1964	1965—1969	1970—1974	1975—1977 I.5.				
Fehér	1,62	4,48	5,63	10,30	14,87	10,96	13,29	17,32	11,92	9,61	45 518	237 741	
Arad	3,52	6,15	9,08	13,06	14,48	9,31	11,18	15,61	11,67	5,97	43 068	234 059	
Argeş	2,40	5,23	7,11	10,60	14,37	10,23	10,70	16,42	12,76	10,19	55 924	391 847	
Bacău	2,06	3,97	5,82	9,19	12,84	9,17	10,43	18,90	15,26	12,37	49 827	395 696	
Bihar	2,56	5,47	7,99	12,58	15,15	10,20	12,48	16,05	10,51	6,00	72 981	383 314	
Beszterce-Naszód	1,81	2,83	4,81	10,40	11,68	8,31	10,69	17,89	14,43	17,16	35 170	219 785	
Botoşani	1,76	2,92	3,85	7,00	11,22	9,38	12,36	23,15	17,85	10,52	54 457	315 145	
Brassó	2,61	3,87	6,00	11,10	13,16	8,90	10,81	19,47	17,08	7,00	25 638	158 839	
Brăila	4,01	6,27	7,49	10,10	16,41	8,87	8,60	14,32	11,14	12,79	29 740	165 286	
Buzău	2,72	6,55	7,89	10,52	16,67	10,51	10,08	15,15	11,08	8,45	72 580	391 649	
Krassó-Szörény	2,76	4,34	6,38	8,51	12,11	7,68	9,14	14,50	11,13	23,46	23 440	184 122	
Kolozs	2,21	4,80	6,56	10,93	13,11	10,65	12,43	17,85	14,24	7,22	54 077	305 220	
Constanța	1,75	2,62	4,30	8,39	11,97	11,50	13,77	20,08	15,60	10,02	39 916	155 175	
Kovászna	3,03	4,56	7,62	14,21	15,10	9,77	10,81	15,16	10,81	8,94	21 070	108 939	
Dimbovița	2,29	4,65	6,59	9,09	14,57	9,38	10,15	15,09	11,44	16,76	32 530	310 054	
Dolj	2,87	5,36	8,22	11,73	14,62	9,44	10,11	15,41	12,58	9,67	59 370	446 407	
Galați	2,85	3,72	5,31	8,32	14,42	9,41	10,14	15,30	12,48	18,93	33 301	271 186	
Gorj	2,00	4,52	6,71	9,04	13,54	9,41	10,66	18,11	19,27	9,57	35 461	231 625	
Harghita	2,41	4,52	7,67	13,12	16,51	9,80	12,30	14,16	12,87	7,85	34 456	199 937	
Hunyad	1,88	4,73	6,25	11,69	14,53	9,86	11,64	16,45	12,82	10,16	37 463	151 577	
Ialomița	3,27	5,42	7,63	9,71	15,70	9,92	10,29	15,30	11,33	11,45	38 442	233 062	
Iasi	1,78	3,10	4,62	7,71	12,27	9,94	11,19	20,35	16,93	12,11	55 272	405 048	
Ilfov	2,85	5,58	7,40	11,11	14,57	9,39	9,21	14,18	12,76	12,65	84 012	637 604	
Máramaros	1,46	4,35	6,76	10,08	12,40	7,88	12,15	20,79	15,94	9,20	40 408	264 780	
Mehedinți	2,65	5,35	7,80	11,62	14,03	9,24	10,11	15,94	13,41	9,85	33 750	203 030	
Maros	2,73	4,70	6,74	11,32	13,73	9,91	12,02	17,67	13,98	7,20	61 280	328 492	
Neamț	1,99	4,33	6,00	9,45	15,84	10,29	11,06	15,84	14,79	8,31	46 605	355 597	
Olt	2,47	5,95	8,24	13,79	15,51	10,41	10,78	14,47	11,16	7,22	55 460	390 376	
Prahova	2,12	6,51	8,01	10,63	16,47	10,15	10,35	14,81	10,91	10,05	56 284	377 058	
Szatmár	2,80	4,66	7,13	9,66	13,65	9,42	11,95	18,91	15,33	6,51	41 541	236 988	
Szilágy	2,07	3,34	5,46	8,46	10,93	8,96	11,92	18,55	14,86	15,45	35 671	213 569	
Szeben	1,82	3,79	5,47	9,79	14,19	10,61	11,81	19,81	17,50	6,64	30 840	180 521	
Suceava	1,86	4,22	5,63	11,88	13,27	9,24	10,36	18,33	15,10	8,38	62 224	443 294	
Teleorman	3,33	6,45	8,92	12,69	14,10	2,29	9,86	14,25	10,74	10,38	50 215	375 210	
Temes	3,81	6,82	8,40	9,93	14,62	9,51	10,45	15,35	12,09	9,01	55 863	257 484	
Tulcea	2,09	4,09	6,10	10,78	14,24	10,37	11,64	18,22	12,80	9,65	27 194	155 305	
Vaslui	2,29	3,18	4,12	6,30	10,74	8,08	9,46	18,66	14,68	22,50	48 472	327 280	
Vilcea	2,03	4,24	6,04	6,38	13,69	10,40	11,85	16,92	13,93	11,55	48 201	302 792	
Vrancea	2,34	4,13	5,58	8,29	13,54	8,97	9,47	16,93	13,49	17,28	37 102	270 273	
Bukarest	2,06	2,60	5,18	9,92	8,46	7,23	7,74	20,49	23,42	12,90	12 526	12 526	
Nem választott											56 666	—	
Összesen	47 414	89 216	122 963	209 259	255 386	174 754	197 221	306 199	242 184	193 419	1 838 015	11 320 565	

VÉCSEI KÁROLY

7. A városokba való migráció*

Megye	Saját megyéből		Más megyéből		Nem válaszolt
	városból	faluból	városból	faluból	
Fehér	8,81	49,74	12,28	27,68	1,50
Arad	6,41	42,70	12,10	34,11	4,68
Argeş	6,44	44,41	13,71	33,28	2,16
Bacău	7,80	47,72	12,59	31,17	2,18
Bihar	7,53	55,89	11,26	20,32	4,01
Beszterce-Naszód	5,61	61,33	11,43	19,83	1,77
Botoşani	7,72	67,32	8,18	12,65	4,14
Brassó	3,54	13,41	17,53	63,04	2,48
Brăila	2,62	49,40	11,35	32,57	4,06
Buzău	1,87	60,51	11,63	23,66	2,29
Krassó-Szörény	8,27	29,89	11,77	47,84	2,23
Kolozs	7,39	41,78	16,02	32,75	2,06
Constanta	5,99	35,17	13,16	39,15	6,53
Kovászna	9,82	46,50	16,14	26,21	1,32
Dîmboviţa	8,03	44,07	14,85	31,10	1,94
Dolj	5,62	51,84	12,29	27,50	2,75
Galaţi	4,30	34,50	15,66	41,78	3,95
Gorj	5,14	53,18	12,66	27,80	1,23
Hargita	10,15	45,60	13,53	29,28	1,52
Hunyad	8,15	15,15	13,14	61,47	2,09
Ialomiţa	6,41	57,49	9,30	26,65	5,06
Iaşi	4,63	41,11	15,67	34,61	3,99
Ilfov	3,78	49,57	10,59	31,44	4,62
Máramaros	9,99	35,49	14,52	37,54	2,46
Mehedinţi	5,36	62,51	9,92	20,98	1,24
Maros	7,22	52,24	14,70	23,79	2,05
Neamţ	5,83	50,95	12,39	28,58	2,24
Olt	5,04	52,13	12,87	28,30	1,66
Prahova	10,90	39,67	13,81	33,28	2,34
Szatmár	5,92	64,50	9,55	16,66	3,38
Szilágy	6,97	59,04	12,11	20,63	1,24
Szeben	6,62	34,46	14,03	42,12	2,78
Suceava	8,35	51,70	9,60	22,54	6,80
Teleorman	9,31	60,49	10,15	18,53	1,52
Temes	6,09	29,32	16,45	42,55	5,57
Tulcea	4,98	57,68	11,62	21,10	4,63
Vaslui	5,97	60,03	8,48	23,31	2,22
Vilcea	8,25	49,98	12,83	26,58	2,35
Vrancea	6,41	47,48	12,39	30,93	2,80
Bukarest	0,13	—	24,12	70,75	4,94
Összesen	4,32	33,69	14,57	41,95	3,52
5 421 935	234 205	1 826 522	790 232	2 274 705	190 727

* A saját megyei peremközségeiből 55 478 személy, más megyék peremközségeiből 50 066 személy vándorolt az ország városaiba (1,95%).

Forrás: Recensământul Populaţiei şi al Locuitorilor din 5 ianuarie 1977 vol. I. I.D.C.S. Buc., 747—749 old.

VÁNDORLÁS, NEMZETISÉGI ÉS DEMOGRÁFIAI STRUKTÚRÁK ERDÉLYBEN

8. A falvakba való migráció*

Megye	Saját megyéből		Más megyéből		Nem válaszolt
	városból	faluból	városból	faluból	
Fehér	6,28	55,29	8,40	28,92	1,11
Arad	6,92	42,07	5,54	42,20	3,27
Argeş	7,91	59,08	6,28	25,58	1,15
Bacău	7,77	60,33	6,32	24,31	1,27
Bihar	5,73	67,35	4,49	18,77	3,67
Beszterce-Naszód	3,16	65,59	6,68	23,17	1,41
Botoşani	5,52	61,00	6,53	18,95	7,99
Brassó	6,19	27,20	9,45	54,25	2,91
Brăila	4,12	48,90	4,02	40,73	2,24
Buzău	3,73	69,48	5,72	20,01	1,05
Krassó-Szörény	5,57	41,68	6,46	43,31	2,98
Kolozs	6,87	57,06	5,42	29,89	0,76
Constanta	4,03	30,94	4,72	58,86	9,46
Kovászna	6,92	52,16	10,19	29,07	1,72
Dimboviţa	5,29	53,35	8,48	31,23	1,66
Dolj	7,94	68,98	4,64	17,24	1,20
Galaţi	7,58	69,91	4,52	24,90	2,09
Gorj	4,67	58,58	8,55	27,27	0,92
Hargita	9,16	54,53	10,11	24,01	2,00
Hunyad	7,87	44,94	6,59	39,29	1,31
Ialomiţa	4,10	43,47	6,14	42,25	4,04
Iaşi	8,04	56,00	5,51	28,41	2,06
Ilfov	2,91	53,74	7,47	32,98	2,91
Máramaros	9,17	56,89	5,59	26,61	1,87
Mehedinţi	6,46	66,24	5,44	21,10	0,76
Maros	5,63	59,48	7,60	25,93	1,36
Neamţ	6,08	61,17	5,60	26,05	1,36
Olt	5,58	61,00	7,26	25,00	1,17
Prahova	10,03	56,61	5,85	26,33	1,19
Szatmár	6,87	56,31	5,66	26,96	4,20
Szilágy	3,58	59,64	9,06	26,60	1,12
Szeben	7,20	41,28	7,57	41,85	2,10
Suceava	5,63	57,71	4,98	25,00	6,68
Teleorman	7,14	67,04	6,87	18,02	0,92
Temes	4,37	30,60	5,27	54,24	5,52
Tulcea	4,68	44,10	5,76	28,55	16,92
Vaslui	5,35	65,93	6,24	20,61	1,88
Vilcea	5,36	62,37	6,86	24,46	0,96
Vrancea	5,26	60,01	6,65	26,32	1,76
Összesen	5,09	53,50	5,87	31,28	3,08
1 838 015	93 473	983 331	107 980	574 830	56 666
100,00	5,09	53,50	5,87	31,28	3,08

*Peremközségekből a saját megyéből 13 695, más megyék peremközségeiből 8036 személy vándorolt be az ország különböző falvaiba (1,18%-a a falvakba költözötteknek).